

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

I straffesager er det primært under de procedurer, der følger efter tiltalerejsningen, at offeret kan søge erstatning for skade eller tab som følge af forbrydelsen ved at rejse et erstatningskrav, et krav om genoprettelse af en tidligere tilstand eller et krav om udbetaling af et pengebeløb. Offeret kan fremsætte disse krav for retten i første instans senest ved det første retsskridt, hvor offeret må være til stede. Retten oplyser offeret om disse retsskridt. Hvis offeret undlader at gøre dette, vil der ikke kunne accepteres nogen begrundelse herfor efterfølgende.

Et krav skal opfylde formelle kriterier, der er fastsat og pålagt ved lov. Det skal indeholde identiteten på den tiltalte, som offeret anlægger et civilt søgsmål mod, en udtrykkelig anmodning til retten om, at den træffer afgørelse herom, den mængde eller det beløb, der stilles krav om, den rettighed, som det civile søgsmål tager udgangspunkt i, samt de forhold, der ligger til grund for den påberåbte rettighed og anmodningen om domfældelse. Kravet skal endvidere omfatte fuldbyrdesmetoden og -stedet, såfremt retten skal træffe afgørelse om det civile søgsmåls realitet.

Offeret kan i øvrigt angive, at det agter at anlægge et civilt søgsmål, allerede inden tiltalerejsningen, dvs. forud for den retslige fase af straffesagen. I tilfælde af tiltalerejsning overdrager anklagemyndigheden offerets erklæring til retten.

Retten pådømmer det civile søgsmåls realitet inden for rammerne af straffesagen. Hvis dette er umuligt af grunde, der er fastlagt ved lov, henviser retten kravet til et andet retsorgan, hvilket betyder, at det ikke er muligt at gøre disse krav gældende i en straffesag.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Et civilt søgsmål kan anlægges efter tiltalerejsningen, men du kan allerede oplyse, at du agter at lægge sag an, på et tidligere tidspunkt, dvs. under forundersøgelsen.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

Strafferetsplejeloven angiver de væsentlige elementer i et civilt søgsmål, men indeholder ingen krav om en særlig form.

For så vidt angår sagens realitet kan et civilt søgsmål vedrøre et erstatningskrav, et krav om genoprettelse af en tidligere tilstand eller et krav om udbetaling af et pengebeløb. Den tiltalte, som søgsmålet er rettet mod, skal identificeres i det civile krav, og der bør sendes en udtrykkelig anmodning til retten om, at den træffer afgørelse i sagen. Begæringen skal endvidere angive den mængde eller det beløb, der stilles krav om. I denne forbindelse kan offeret ligeledes søge skadeserstatning ifølge civilretten som en direkte følge af forbrydelsen. Ud over den mistede værdi af ejendom eller aktiver kan skaden også omfatte tab af indkomst og renter af det krævede erstatningsbeløb. Derudover skal det civile krav angive den rettighed, offeret påberåber sig, og retsgrundlaget for kravet.

Hvis ikke det civile krav indeholder de tre ovennævnte hovedelementer, der er nødvendige for, at der kan træffes en afgørelse (tiltaltes identitet, udtrykkelig anmodning til retten om, at den træffer en afgørelse, og den påberåbte rettighed), henviser retten kravet til et andet retsorgan, så snart den har konstateret uregelmæssigheden.

Hvis der mangler andre elementer i det civile krav (forhold til støtte for kravet og den påberåbte rettighed, angivelse af betalingsmåde og -sted), har det de samme konsekvenser blot med den forskel, at retten først henviser sagen til et andet retsorgan i sin endelige afgørelse i stedet for at gøre det omgående.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Der findes ingen særlige formularer for sådanne krav i loven.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Loven indeholder ingen bestemmelser om, hvilken type beviser der skal fremlægges til støtte for et krav. Når en ret tager et civilt krav til følge og tager skridt til at få det fuldbyrdet, tages der automatisk hensyn til sagsakterne, uanset om det er offeret der har fremlagt beviserne, eller om de kommer fra en anden kilde. Bevismaterialets beviskraft er ikke fastsat ved lov. Alle lovlige bevismidler kan frit benyttes i forbindelse med en straffesag.

Ud over forpligtelsen til at fremsætte forhold til støtte for kravet indeholder loven ingen bestemmelser om det bevismateriale, der skal fremlægges til støtte for et civilt krav.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

Hvis et offer anlægger et civilt søgsmål i en straffesag, skal det kun betale de afgifter, der er forbundet med kravet og en eventuel appel. I sådanne tilfælde har offeret dog adgang til betalingshenstand, så det ikke skal betale afgifterne forud.

Generelt beregnes afgifterne ud fra værdien af genstanden for det civile krav på det tidspunkt, hvor sagen blev indledt. Afgifterne er fastsat til 6 % af beregningsgrundlaget med et minimum på 15 000 HUF og et maksimum på 1 500 000 HUF.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Offeret har ret til at blive oplyst om sine rettigheder og forpligtelser af henholdsvis retten, anklagemyndigheden og den myndighed, der efterforsker sagen.

Hvis der er behov for råd fra en advokat med speciale i retshjælp eller udfærdigelse af dokumenter (begæring, krav, klage, anlageskrift osv.) for at anlægge en sag om skadeserstatning for forbrydelser eller krænkelse af rettigheder eller interesser, der er forbundet med forbrydelsen, stiller staten en specialiseret advokat til rådighed for offeret eller yder juridisk bistand på anmodning. Udgifterne til disse tjenester afholdes af staten og ikke af offeret, hvis offerets månedlige nettoindkomst ligger under den laveste folkepension, og hvis det enten ikke har nogen aktiver, eller hvis anvendelsen af disse aktiver ville være uforholdsmæssig i forhold til det, den juridiske bistand ville bibringe offeret. Disse rettigheder tilkommer offeret uanset nationalitet eller opholdssted.

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Retten afviser ansøgningen om at kunne gøre et civilt krav gældende i en straffesag og henviser det til et andet retsorgan i de tilfælde, der er bestemt ved lov, og som anført nedenfor. I sådanne tilfælde kan offeret gøre sine krav gældende i en civil retssag, men ikke i en straffesag. Retten henviser et civilt krav til et andet retsorgan, når den sigtedes strafferetlige eller kontraventionelle ansvar ikke er blevet fastslået, fordi strafforfølgningen er blevet indstillet, eller tiltalte er blevet frifundet. Det samme gælder, hvis det ifølge loven ikke er muligt at tage et krav til følge, eller hvis kravet er fremsat efter fristens udløb. For nogle krænkelse af aktiver gælder det, når forbrydelsen vedrører fast ejendom, og offeret også har krævet, at ejendommen fraflyttes som en foreløbig foranstaltning, at der i forbindelse med en straffesag ikke kan træffes afgørelse om et civilt krav, der fremsættes samtidig. På samme måde kan der ikke

træffes afgørelse om et civilt krav i forbindelse med en straffesag, hvis den civile retsplejelov forhindrer dette. Offerets indgivelse af en begæring om inhabilitet eller manglende kompetence, der har hjemmel i den civile retsplejelov, men ikke indgår i strafferetsplejeloven, kan udgøre en sådan hindring. Det samme gælder, hvis de juridiske konsekvenser af fremsættelsen af et krav i en anden sag baseret på de samme forhold og kendsgeminger har fået virkning, eller hvis der er afsagt endelig dom, eller hvis offeret eller tiltalte ikke har den fornødne retsevne, der er påkrævet i civile retssager. Civile krav, der ikke kan følges ad rettens vej, kan naturligvis slet ikke følges ved en straffesag. Hvis den person, der anlægger et civilt søgsmål, ikke er offer ifølge strafferetsplejeloven, kan den pågældende ikke gøre sin rettigheder gældende i en straffesag. Det er således heller ikke muligt at træffe afgørelse i kriminalretten om en transaktion indgået mellem offeret og tiltalte i en civil sag. Derudover kan der ikke træffes afgørelse om et civilt kravs realitet, hvis dette i betydelig grad forsinker den strafferetlige procedure, eller hvis en anden omstændighed udelukker det. Et fejlbehæftet civilt krav kan heller ikke behandles i en straffesag, og retten vil derfor henvise det til et andet retsorgan.

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Afgørelsen om at henvise det civile krav til et andet retsorgan kan ikke appelleres.

Der kan træffes en række andre foranstaltninger for at få imødekommet et civilt krav i en straffesag. Disse andre foranstaltninger har det fællestræk, at offerets krav ikke behandles efter civilretten, og at det er anklagemyndigheden, der i visse tilfælde kan pålægge tiltalte at imødekomme det civile krav, som offeret har fremsat, med offerets samtykke, hvilket f.eks. kan give strafnedsættelse eller betyde, at strafforfølgningen indstilles. Alle disse foranstaltninger henhører under anklagemyndighedens skønsmålinger, men offeret er berettiget til at anmode om, at en sådan afgørelse træffes. Disse afgørelser omfatter bl.a. suspension af sagen med henblik på mægling, betinget suspension fra anklagemyndighedens side eller indgåelse af en aftale eller et forlig mellem tiltalte og anklagemyndigheden. Dette giver ikke offeret nogen ret til at få tvangsfuldbyrdes sit krav ved de retshåndhævende myndigheder, men kan i høj grad tilskynde tiltalte til frivilligt at imødekomme offerets krav.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

For at få imødekommet sine civile krav kan offeret i en civil sag forlange at få beslaglagt aktiver eller de af tiltaltes aktiver, som tiltalte skylder offeret, allerede inden der træffes afgørelse om det civile krav. En sådan begæring kan indgives, inden der rejses tiltale, hvis offeret har givet udtryk for, at det agter at anlægge et civilt søgsmål, og hvis offerets erklæring indeholder de formelle elementer, der er nødvendige for et sådant søgsmål. I sådanne tilfælde kan der beordres beslaglæggelse, enten af retten eller, hvis det er nødvendigt at gribe ind omgående, som en foreløbig foranstaltning af anklagemyndigheden eller den myndighed, der forestår efterforskningen.

Efter anmodning fra offeret, der har stillet krav om fuldbyrdelse, afsiger retten en fuldbyrdelseskendelse, så snart det civile krav er blevet taget til følge ved endelig afgørelse. Såfremt det endnu ikke er muligt at afsige en fuldbyrdelseskendelse, og offeret, der stiller krav om fuldbyrdelse, foregriber en risiko for efterfølgende manglende fuldbyrdelse, kan retten efter anmodning fra offeret og som en foreløbig foranstaltning kræve, at der stilles garanti for pengefordringer, eller at visse aktiver beslaglægges.

Sidste opdatering: 11/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.